

BÖLÜM 10

SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI

*Bahadır SALMANKURT¹
Ebubekir KAPLAN²*

GİRİŞ

Sosyal medya aracılığıyla bireyler duygu, düşünce, resim, fotoğraf ve müzik gibi içeriklerini başkalarıyla paylaşabilmekte veya başkalarının hesaplarını takip ederek etkileşime geçebilmektedir. Böylece karşılıklı etkileşim, sosyal medyanın dünyada hızla yayılmasına neden olmaktadır. Son verilere göre Türkiye, sosyal medya kullanımında dünyanın en aktif ilk beş ülkesi arasında yer almaktadır. Türkiye, sosyal medya kullanımında Avrupa'da ikinci, Ortadoğu'da ise birinci sırada yer alıyor. 2020 yılı son verilerine göre Türkiye'de 54 milyon kişi sosyal medya kullanıcısıdır. Sosyal medyayı 2019 yılında en çok kullanan yaş grubunun 25-34 yaş grubu olduğu dikkat çekmektedir. Türkiye'de internet kullanıcılarının internette 7,5 saat, sosyal medya ve televizyon başında ise 3 saat vakit geçirdiği belirtilmektedir (1,2). 2017 yılı itibariyle, dünya çapında 2,78 milyar aktif sosyal medya kullanıcısı olduğu tahmin edilmektedir ve günlük sosyal medya kullanımı bir önceki yıla göre

¹ Öğr. Gör. Dr., Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, UZEM, Bilişim Teknolojileri, bsalmankurt@gmail.com

² Arş. Gör., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları, ebubekirkaplan@yyu.edu.tr

KAYNAKLAR

1. Koçak O, İlme E & Younis MZ. Mediating role of satisfaction with life in the effect of self-esteem and education on social media addiction in Turkey. *Sustainability*. 2021; 13(16): 9097.
2. Bayrak H. *Türkiye internet kullanımı ve sosyal medya istatistikleri*. 2020. (16.04.2022 tarihinde <https://dijilopedi.com/2020-turkiye-internet-kullanimi-ve-sosyal-medya-istatistikleri/> adresinden ulaşılmıştır).
3. Statista. Daily time spent on social networking by internet users worldwide from 2012 to 2022 (in minutes).(16.04.2022 tarihinde from:<https://www.statista.com/statistics/433871/daily-social-media-usage-worldwide/> adresinden ulaşılmıştır).
4. Bulunmaz B. Otomotiv sektöründe sosyal medyanın kullanımı ve Fiat örneği. *Global Media Journal Turkish Edition*. 2011; 2(3):19-50.
5. Erdoğan B. Klinik olmayan örneklerde sosyal medya bağımlılığının sosyal görünüş kaygısı ve iletişim becerileri ile arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul. 2020.
6. Akıncı Vural B, Bat M. Yeni bir iletişim ortamı olarak sosyal medya: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesine yönelik bir araştırma. *Journal of Yasar University*. 2010; 5(20):3348-3382.
7. Castells M. Kimliğin gücü: Enformasyon Çağı-ekonomi toplum ve kültür. 2. Cilt. Çev: Ebru Kılıç, İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları. 2008.
8. Öztürk MF, Talas M. Sosyal medya ve eğitim etkileşimi. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*. 2015; 7(1):101-120.
9. Taşçı B., Ekiz S. Serbest zaman aktivitesi olarak sosyal medya bağımlılığı. 2. Uluslararası İletişimde Yeni Yönelimler Konferansı: Eğlence ve Ürün Yerleştirme, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul. 2018; 224-235, 3-4 Mayıs 2018.
10. Griffiths MD, Davies MNO. Videogame addiction: Does it exist? In J. Goldstein & J. Raessens (Eds.), *Handbook of Computer Game Studies*. Boston: MIT Press. 2005 359-368.
11. Yılman MA. Lise öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin. 2020.
12. Gaffney K. Negative affect that social media causes on body imaging an honor scollage thesis (Under graduatehonor scollage theses). Long Island University, Newyork. 2017.
13. Okumuş E. Bedene müdahelenin sosyolojisi. *Şarkiyat*. 2011; (2).
14. Sönmez EE, Özgen Ö. Medya kullanımı ve beden imajı: Türkiye ve İngiltere örneği. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*. 2017; 2(27):78-95.
15. Aktaş A, Aşti TA, Bakanoğlu E, Çelebioğlu M. Bir hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin beden imgesi algısının belirlenmesi. *Florence Nightingale Journal of Nursing*. 2010; 18(2):63-71.
16. Walker KK. Rare disease-specific social media sites: An opportunity for collaboration. *Journal of Communication in Healthcare*. 2013; 6(1):71-7
17. Dalvi-Esfahani M, Niknafs A, Kuss D. J, Nilashi M, & Afrough S. Social media addiction: Applying the DEMATEL approach. *Telematics and Informatics*. 2019; 43, 101250.
18. Schou Andreassen C & Pallesen S. Social network site addiction-an overview. *Current pharmaceutical design*. 2014; 20(25): 4053-4061.

19. Şahin C & Yağcı M. Sosyal medya bağımlılığı ölçeği- yetişkin formu: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*. 2017; 14(1): 523-538.
20. Guedes E, Sancassiani F, Carta M. G, Campos C, Machado S, King A. L. S. & Nardi A. E. Internet addiction and excessive social networks use: what about Facebook?. *Clinical practice and epidemiology in mental health: CP & EMH*. 2016; 12, 43.
21. Hilliard J. *Social media addiction - addiction center*. 2019. (02.03.2021 tarihinde <https://www.addictioncenter.com/drugs/social-media-addiction> adresinden ulaşılmıştır).
22. Kirik A, Arslan A, Çetinkaya A, Mehmet G. A quantitative research on the level of social media addiction among young people in Turkey. *International Journal of Sport Culture and Science*. 2015; 3(3):108-122.
23. Akmeşe Z, Deniz K. Stalk, benliğin izini sürmek. *Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Düşünceler Hakemli E-Dergisi*. 2017; 3(8):23-32.
24. Caplan SE. Preference for online social interaction: A theory of problematic Internet use and psychosocial well-being. *Communication Research*. 2003; 30(6):625-648.
25. Aksoy ME. A qualitative study on the reasons for social media addiction. *European Journal of Educational Research*. 2018; 7(4):861-865.
26. Sun Y & Zhang Y. A review of theories and models applied in studies of social media addiction and implications for future research. *Addictive behaviors*. 2021; 114, 106699.
27. Haand R & Shuwang Z. The relationship between social media addiction and depression: A quantitative study among university students in Khost, Afghanistan. *International Journal of Adolescence and Youth*. 2020; 25(1): 780-786.
28. Lin, L. yi, Sidani J. E, Shensa A, Radovic A, Miller E, Colditz J. B, Hoffman B. L, Giles L. M. & Primack B. A. Association between social media use and depression among U.S. Young adults: Research article: Social media and depression. *Depression and Anxiety*. 2016; 33(4): 323-331.
29. Twenge J. M, Joiner T. E, Rogers M. L. & Martin G. N. Increases in depressive symptoms, suicide-related outcomes, and suicide rates among U.S. adolescents after 2010 and links to increased new media screen time. *Clinical Psychological Science*. 2018; 6(1): 3-17.
30. Brailovskaia J & Margraf J. Facebook addiction disorder (FAD) among German students—a longitudinal approach. *PloS one*. 2017; 12(12): e0189719.
31. Upadhayay N & Guragain S. Internet use and its addiction level in medical students. *Advances in medical education and practice*. 2017; 8, 641.
32. Al-Yafi K, El-Masri M & Tsai R. The effects of using social network sites on academic performance: the case of Qatar. *Journal of Enterprise Information Management*. 2018.